

**Cyfarfod o Bartneriaeth yr AHNE
Dydd Gwener 15fed Hydref 2021
am 10:00
yn yr Hwb Cymuned Llysfasi
a Chyfarfod Ar-lein**

Yn Bresennol

Aelodau Partneriaeth yr AHNE

Y Cynghorydd Tony Thomas CSDd
Cadeirydd y Cydbwyllgor
Y Cynghorydd Bobby Feeley CSDd
Aelod o'r Cyd-bwyllgor
Y Cynghorydd Christine Marston CSDd
Y Cynghorydd Martyn Holland CSDd
(ymunwyd ar-lein)
Y Cynghorydd Graham Timms CSDd
(ymunwyd ar-lein)
Y Cynghorydd Sonia Benbow-Jones CBSW

Aelod o'r Cyd-bwyllgor

Andrew Worthington OBE
Cadeirydd y Bartneriaeth

Cynrychiolwyr Buddion Gwledig

Christine Evans, Roger Cragg

Cynrychiolydd Diddordeb Tirwedd

Michael Skuse

Cynrychiolydd Buddion Hanesyddol

Tony King
(joined online)

Cynrychiolwyr Buddion Trefol

Rajan Madhok, Helen Job
(ymunwyd ar-lein)

Cynrychiolydd yr Amgylchedd Naturiol

Les Starling

Cynrychiolwyr Rheoli Tir

Huw Morgan

Cynrychioli Hamdden a ROW

John Roberts

AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy

Howard Sutcliffe Swyddog AHNE
David Shiel Rheolwr Ardal yr AHNE
Karen Weaver Cydlynnydd AHNE
Ceri Lloyd Swyddog CDC AHNE
(ymunwyd ar-lein)

Cynrychioli Gwasanaeth Cefn Gwlad Sir Ddinbych

Huw Rees Rheolwr Gwasanaethau Cefn Gwlad a
Threftadaeth

Yn cynrychioli Cyngor Sir y Fflint:

Tom Woodall Pennaeth Gwasanaethau Cefn
GwladCSFF a Gwella Hawliau
Tramwy

Yn cynrychioli Cyfoeth Naturiol Cymru

Alun Price Swyddog Partneriaethau Gogledd
Ddwyrain

Cyflwynwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan:

Sandy Archdale, Graham Berry, y Cynghorydd Paul Cunningham, David Davies, Paul Evans, Tony Hughes, y Cynghorydd Hugh Jones, Del Roberts-Jones, Rachel Jones, Rhun Jones, Ian Papworth, Kate Thomson

1. **Croeso**

Agorodd y Cadeirydd y cyfarfod a chroesawu aelodau i'r Bartneriaeth. Esboniodd fod cyfarfod hybrid yn cael ei dreialu am y tro cyntaf. Roedd yn debygol y gallai fod rhai materion technegol yn y cyfarfod cychwynnol hwn. Fodd bynnag, byddai'n gromlin ddysgu i bawb. Croesawodd y Cadeirydd aelodau'r Cydbwyllgor, y Cynghorwyr Tony Thomas a Bobby Feeley i'r cyfarfod.

1b Aelodau Partneriaeth Newydd

Croesawodd y Cadeirydd aelodau newydd eu penodi'r Cynghorydd Graham Timms, (a fyddai'n cynrychioli Cyngor Sir Dinbych), a Helen Job i'w cyfarfod Partneriaeth cyntaf.

2. **Cofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 21 Mai 2021**

Cytunwyd ar y cofnodion fel cofnod cywir o'r cyfarfod. Esboniodd y Cadeirydd y byddai 'Materion yn Codi' yn cael sylw yn y cyfarfod.

2b. **Cofnodion Ein Cyfarfod Grŵp Llywio Tirwedd hardd**

Dosbarthwyd copi o Adroddiad Chwarterol OPL i'r grŵp. Cytunodd pawb fod y prosiect yn cynhyrchu gwaith rhagorol.

3. **Cynllun Rheoli AHNE**

Cyflwynodd David Shiel, Rheolwr Ardal yr AHNE, PowerPoint yn tynnu sylw at brif agweddau'r strategaeth, gan egluro bod y cynllun yn ddyletswydd statudol ar yr Awdurdodau Lleol a adolygir bob pum mlynedd. Rhannwyd y cynllun yn dair adran: Adroddiad Cyflwr yr AHNE, Strategaeth Rheoli AHNE, Cynllun Gweithredu AHNE. Cynhaliwyd ymgynghoriadau yn 2020 gyda rhan ddeiliaid ehangach, cynhaliwyd ymgynghoriadau ar-lein ac e-bost a chafwyd adborth da. Nodwyd dirywiad rhywogaethau, newid yn yr hinsawdd, newidiadau i bwysau ffermio a hamdden fel rhai o'r prif effeithiau ar yr AHNE. Nododd CNC fod deuddeg allan o dri ar hugain o ardaloedd SDGA (Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig) mewn cyflwr anffafriol. Byddai'r cynllun yn cael ei gyflwyno yng nghyfarfod nesaf y Cyd-bwyllgor i ofyn am gymeradwyaeth iddo gael ei gyflwyno ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus. Cafwyd trafodaeth. Codwyd pryderon ynghylch rhai o'r SSSI mewn cyflwr is-safonol. Fodd bynnag, cytunwyd bod dirywiad cenedlaethol. Codwyd ffoffadau ac Ash Die Back, eglurodd David fod Ash Die Back yn effeithio'n bennaf ar Gwm Alyn, ac y byddai'r cwm yn newid o ganlyniad. Roedd diogelwch y cyhoedd a chynefin yn bryder. Roedd newid yn yr hinsawdd a rheoli coetir aeddfed yn hollbwysig ac roedd angen cefnogaeth ar gyfer tîrffeddiawyr a ffermwyr. Roedd materion cynllunio gan gynnwys gwerthu coetir hefyd yn bryder. Nodwyd y dylid cael Datganiad Effaith Amgylcheddol cyn i unrhyw waith gael ei wneud mewn coetir.

3a Tai

Cafwyd trafodaeth ynghylch y galw cynyddol am eiddo gwledig ynghyd â phrisiau tai yn codi ledled y DU yn dilyn COVID, ac ymatebodd aelod fod rhai rhaniadau sylweddol yn sir Sir Ddinbych ynglŷn â'r codiadau hyn.

Tai Cymdeithasol

Dyweddodd Swyddog yr AHNE, Howard Sutcliffe, ei fod wedi cyfarfod â Swyddogion Tai Sir Ddinbych a Sir y Fflint a roddodd wybod iddo fod y galw am dai cymdeithasol yn bennaf mewn ardaloedd â mwynderau ac nid ardaloedd gwledig. Ailadroddodd y byddai croeso i dai cymdeithasol adeiladau newydd cyn belled ag yr oedd Tîm yr AHNE yn y cwestiwn, yn y pentrefi a'r trefi yn yr AHNE, er bod yn rhaid bod galw profedig amdano. Cafwyd trafodaeth. Codwyd amserlen y rhestr bandiau fel mater ynghyd â rhywfaint o wrthwynebiad i dai cymdeithasol mewn rhai ardaloedd gwledig.

3b Statws y Parc Cenedlaethol

Ystyriodd y cyfarfod sut y byddai'r Cynllun yn cwrrd â gofynion Statws Parc Cenedlaethol posibl. Esboniwyd na chrybwyllwyd hyn yn y cynllun ac mai'r ddyletswydd statudol oedd nodi'r hyn a oedd yn arbennig yn yr AHNE. Fodd bynnag, byddai Cynllun Parc Cenedlaethol yn debyg iawn i Gynllun AHNE, un prif wahaniaeth oedd bod gan Barciau Cenedlaethol lawer mwy o adnoddau ar gael nag AHNE.

Hyd yma, nid oedd Cyngor Sir Dinbych wedi ymrwymo i benderfyniad ffurfiol ynghylch cynnig y Parc Cenedlaethol gan Lywodraeth Cymru

3c Arsyllfa Genedlaethol Cymru

Codwyd potensial Arsyllfa Genedlaethol i Gymru, ac eglurwyd pe bai un yng Nghymru yna byddai mewn sefyllfa dda iawn yn yr AHNE o ystyried ansawdd ei awyr dywyll. Nododd Swyddog yr AHNE fod gan Gyngor Sir Dinbych orsaf rotor rhyfel oer yn ei ddaliadau, a oedd wedi'i lleoli ar Fryn Prestatyn ac a allai wneud lleoliad diddorol iawn.

3d Cyllid

Cafwyd trafodaeth ynghylch cyllido Newid Hinsawdd ac eglurwyd bod cyllid craidd wedi bod yn broblem sylfaenol eleni, roedd AHNE yn ystyried ffyrdd y gallent wella diogelwch cyllid craidd yn y blynyddoedd i ddod. Roedd Llywodraeth Cymru hefyd yn gweithio gyda'r AHNE i gael dull mwy cydweithredol diogel. Nodwyd bod y Parciau Cenedlaethol mewn gwell sefyllfa i ddarparu cynlluniau ar raddfa fwy gan eu bod yn cael eu hariannu'n sylweddol well ac roedd gan bob un 120 a mwy o staff.

3e Mynediad i Gefn Gwlad

Cododd aelod bryderon ynghylch cyflwr gwael rhai o'r Hawliau Tramwy yn rhwydweithiau AHNE, ac awgrymodd y dylid blaenoriaethu gwelliannau, yn enwedig wrth helpu i leddfu pwysau ar safleoedd potiau mêl. Cytunwyd bod llawer o ymwelwyr yn hoffi ymweld â'r safleoedd mwy adnabyddus. Fodd bynnag, roedd rhwydwaith ehangach yn cael ei ystyried i gefnogi nifer ehangach o bobl ac roedd hyn yn cael ei dreialu ar hyn o bryd.

Roedd mynediad i fannau gwyrdd a ddarparodd yr AHNE yn ystod y pandemig a chael y man gwyrdd hwnnw ar garreg eich drws yn hanfodol bwysig.

Nododd aelod fod Parc Gwledig Loggerheads wedi derbyn nifer fawr o ymwelwyr o ardal Lerpwl. Fodd bynnag, nid oedd mwyafrif yr ymwelwyr â Rhyl wedi clywed am Loggerheads na'r AHNE. Esboniwyd bod yr AHNE wedi ariannu bysiau o'r blaen i ddod ag ysgolion a chymunedau o ardaloedd trefol i'r AHNE. Roedd sut i hyrwyddo'r AHNE ymhellach yn fater parhaus. Teimlai'r aelodau y byddai brandio Parc Cenedlaethol yn lleddfu llawer o'r problemau hyn gan y byddai'r ardal yn cael mwy o statws ac effaith gydag ymwelwyr. Nodwyd hefyd nad oes gan AHNE y ddyletswydd hamdden y mae Parciau Cenedlaethol yn ei wneud.

3f Adfer Rhywogaethau a Rheolaeth y Tir

Dywedodd aelod na fyddai newid yn yr hinsawdd yn cael ei ddatrys yn ei farn ef trwy leihau allyriadau CO2 yn unig ac y dylid rhoi mwy o bwyslais ar bobl sy'n addasu eu bywydau. Dywedodd Rheolwr Ardal yr AHNE fod yr hinsawdd yn newid ac y byddai hyn yn cael effaith. Ni ddylai ein hymateb i newid yn yr hinsawdd, adfer rhywogaethau a rheoli'r tir effeithio ar fioamrywiaeth. Roedd newidiadau mewn arferion ffermio a sut rydym yn rheoli ein tir wedi effeithio ar rywogaethau. Roedd yn bwysig bod y ddwy eitem hynny yn cael eu hystyried gyda'i gilydd.

Cytunodd pawb fod Rheolwr Ardal yr AHNE wedi ysgrifennu Cynllun rhagorol, a oedd yn cynnwys gwybodaeth bwysig nad oedd ar gael o'r blaen. Roedd y cynllun yn ddogfen o ansawdd a blaengar a diolchodd y Cadeirydd i David am ei holl waith a'i broffesiynoldeb.

4. **Diweddariad gan Swyddog AHNE**

Rhoddodd Swyddog yr AHNE ddiweddariad llafar byr

Gwarchodfa Natur Wenffrwd

Roedd y llwybr troed crwn bellach wedi'i gwblhau. Roedd y warchodfa yn fenter wych ac yn glod i David a'r Tîm OPL a'r Tîm Ceidwad.

Cyfeillion Ystod Clwydian: Cylchlythyr

Dywedodd Swyddog yr AHNE fod tri ar hugain o gylchlythyrau bellach wedi'u cynhyrchu. Roedd y cylchlythyrau bob amser yn ddarllen diddorol iawn ac yn llawn newyddion am yr AHNE. Cydnabu'r amser a'r gwaith a aeth i mewn i gynhyrchu'r cylchlythyr a diolchodd i John Roberts a holl aelodau'r Cyfeillion a gymerodd ran.

Aelod newydd o Dîm yr AHNE: Swyddog Newid Hinsawdd

Yn ddiweddar, penodwyd Tom Johnston yn Swyddog Newid Hinsawdd, Seilwaith Gwyrdd a Dalgylchoedd yr AHNE Strategol. Roedd Tom eisoes yn gwneud cynnydd da ar nifer o brosiectau a

bydd yn briffio'r Bartneriaeth yn eu cyfarfod nesaf.

Dylunio Priffyrdd AHNE

Mae Craggatak trwy Paul Tiplady yn drafftio adroddiad ar Ddylunio Priffyrdd .

Gweithgor Treftadaeth, Diwylliant a Chymunedau

Roedd y grŵp wedi cwblhau ymweliadau safle â Chastell y Waun a Plas Newydd.

Gweithredu

Pob Gweithgor i ddechrau cyfarfod eto.

Fforwm AHNE

Y Thema ar gyfer eleni oedd Treftadaeth a Diwylliant.

Roedd Cadeirydd y Grŵp Christine Evans ac Ashley Batten, Fiona ac Ian Grant a Chris Jones i gyd wedi rhoi cyflwyniadau diddorol a pherthnasol.

Cynhaliwyd y Fforwm yn y Hwb Cymunedol, Llysfasi, ac roedd ganddo bresenoldeb da.

Gwobrau AHNE

Roedd y Gwobrau wedi cael eu cyflwyno gan Gadeirydd y Cydbwyllgor i

✦ Ysgol y Foel, Cilcain

✦ Grŵp Celf Llanferres (Peintwyr Parc Gwledig)

Cronfa Lefelu

Roedd y llinell Cynwyd i Corwen yn cael ei hystyried ynghyd â'r blwch signal yn Prestatyn.

Cronfa Datblygu Cynaliadwy

Roedd wyth prosiect bellach wedi'u cwblhau.

5. Unrhyw Fusnes Arall

Cais am Statws Awyr Dywyll

Canllawiau Atodol (CCA) ar gyfer Awyr Dywyll

Esboniodd David fod y canllawiau'n seiliedig ar arfer gorau o ran goleuadau, cynhaliwyd ymgynghoriadau cyhoeddus a chafwyd adborth da. Dylai'r ddogfen gael ei chyhoeddi erbyn diwedd y flwyddyn.

Goleuadau yn Loggerheads

Roedd yr holl oleuadau allanol yn Loggerheads wedi cael eu newid, roedd goleuadau maes parcio i gyd wedi'u goleuo i lawr ac roedd gan bob un ohonynt synwryddion symud.

6. Dyddiadau Cyfarfodydd yn y Dyfodol

Cyfarfod Cyd-bwyllgor yr AHNE	Dydd Gwener 5 Tachwedd	2021	10:00	Lleoliad i'w benderfynu
Cyfarfod Partneriaeth AHNE	Dydd Gwener 4 Chwefror	2022	10:00	Lleoliad i'w benderfynu
Cyfarfod Cyd-bwyllgor yr AHNE	Dydd Gwener 18 Mawrth	2022	10:00	Lleoliad i'w benderfynu
Fforwm Pencampwyr ac Aelodau Lleol yr AHNE	Dydd Iau 12 Mai	2022	7 pm	Lleoliad i'w benderfynu
Cyfarfod Partneriaeth AHNE	Dydd Gwener 20 Mai	2022	10:00	Lleoliad i'w benderfynu
Cyfarfod Cyd-bwyllgor yr AHNE	Dydd Gwener 24 Mehefin	2022	10:00	Lleoliad i'w benderfynu
Fforwm Blynyddol yr AHNE	Dydd Iau 22 Medi	2022	7 pm	Lleoliad i'w benderfynu
Cyfarfod Partneriaeth AHNE	Dydd Gwener 14 Hydref	2022	10:00	Lleoliad i'w benderfynu
Cyfarfod Cyd-bwyllgor yr AHNE	Dydd Gwener 4 Tachwedd	2022	10:00	Lleoliad i'w benderfynu

DRAFT